

ACTA CURIAE

ARCHIEPISCOPALIS CASSOVIENSIS

Arcibiskupský úrad, Hlavná 28, 041 83 Košice

(055) 68 28 111

web: ke-arcidieceza.sk

e-mail: abukosice@abuke.sk

ACAC 2 (2021)

23. marec 2021

OBSAH

1. Slovo arcibiskupa	2
2. Usmernenie k sláveniu Veľkého týždňa	2
3. Zbierka na Svätú zem	4
4. Apoštolské požehnanie pre kňazov dobrovoľníkov	4
5. Záruka za obvineného	4
6. Loretánske litánie	5
7. Miništranti	5
8. Pohreby	5
9. Kurz nemčiny	5
10. Poďakovanie	5
11. Kňazský seminár	5
12. Teologická fakulta	6
13. Za život	6
14. Úmrtie	7

PRÍLOHY

- Slovo arcibiskupa veriacim na Veľkonočnú nedeľu 2021*
- Prošba k spoločnej modlitbe veriacich na Veľký piatok*

1. SLOVO ARCIBISKUPA

Milí bratia kňazi,

všetci potrebujeme pokojne prijať, že aj tohtoročné triduum a Veľká noc budú bez prítomnosti veriacich na bohoslužbách. Veľká noc sa tým neruší. Najdôležitejšiu udalosť dejín spásy, že Ježiš Kristus pre nás zomrel a vstal z mŕtvych, si pripomenieme a oslávime podobným spôsobom ako minulý rok – v súkromí. Nech nás obmedzenia neoberajú o radosť, že Ježiš Kristus je živý a kráča s nami. Je to práve On, ktorý objasňuje cestu nášho života.

Veľká noc je vždy pohľadom do budúcnosti. Mária Magdaléna má oznámiť bratom: „Videla som Pána“. Apoštoli majú ísť, ohlasovať, učiť a krstiť. Okrem toho z Poslednej večere im zostala úloha: „Toto robte na moju pamiatku“. Hoci veľkonočný príbeh je predovšetkým o Ježišomvom zmŕtvychvstaní, je tiež aj o misii jeho učeníkov.

Tu sa vynára otázka súvisiaca s nádejnými známkami očkovania a znižovania počtu infikovaných: *Čo budeme robiť po pandémie?* Potrebujeme veľmi rýchlo začať rozmyšľať nad programom obnovy našich farností. Nemôže to byť o údržbe, musí to byť o misii. Nemôže to byť o tom, čo sa nedá robiť, ale potrebujeme sa sústrediť na to, čo robiť môžeme. Počítajme s tým, že niektorí veriaci kvôli pandémie sa budú zdráhať vrátiť späť. Na jednej strane ich bude priťahovať kostol, spoločenstvo, Eucharistia. Na druhej strane budú opatrní, možno aj s istou dávkou strachu či ľahostajnosti. Pravdepodobne sa nestane, že všetci budú späť na prvú nedeľu otvorených kostolných dverí.

V tejto situácii veľkou pomocou pre nás kňazov má byť nasledovanie príkladu nášho Majstra. Nečakal na ľudí, ale išiel k ľuďom, aby im s nežnosťou lásky svojho srdca povedal, aby sa vrátili k Bohu. Toto je pre nás veľká výzva. Hľadáme vhodnú odpoveď, ako najcitlivejšie pomôcť ľuďom obnoviť spojenie s Bohom, oživiť vzťah s Ježišom Kristom a so spoločenstvom jeho učeníkov, s Cirkvou. Čím viac osobných kontaktov s veriacimi a povzbudení pre nich, tým skôr prídu späť. Toto naše úsilie sprevádzajme každodennou modlitbou za našich veriacich.

arcibiskup

2. USMERNENIE K SLÁVENIU VEĽKÉHO TÝŽDŇA

- **Kvetná nedeľa** – sa má sláviť vo vnútri kostola (bez vonkajšej procesie). V katedrále sa má použiť druhá forma z Rímskeho misála a vo farských kostoloch tretia forma.
- **Zelený štvrtok** – Omša svätenia olejov: bude v katedrále 1. apríla 2021 o 10.00 s vymedzenou účasťou kňazov (kňazi farnosti sv. Alžbety a diecéznej kúrie). Kňazské sľuby si obnovíme na spoločných rekolekciách.
- **Zelený štvrtok vo farnosti:** kňaz môže sláviť omšu bez účasti ľudu aj v inom než farskom kostole, napríklad vo filiálnom alebo v kaplnke rehoľného spoločenstva.
- **Veľký piatok a Veľkonočná vigília:** bohoslužby sú len v katedrále, farských kostoloch a kostoloch mužských reholí.

• **Na Veľký piatok**

- do modlitieb veriacich sa pridá modlitba za ukončenie pandémie (*text na web stránke KBS, a tiež v prílohe*)
- poklona svätému krížu prostredníctvom bozku je vyhradená len celebrantovi
- obrady sa ukončia „Modlitbou nad ľudom“. Sprievod do Božieho hrobu, vystavenie Sviatosti Oltárnej v monštrancii, adorácia pri Božom hrobe sa vynechá z dôvodu možnej väčšej koncentrácie ľudí v kostole.
- Eucharistia počas celého tridua zostáva v bohostánku, neprenáša sa na iné miesto.

• **Na Bielu sobotu**

- vynechá sa požehnanie ohňa
 - paškál s piatimi hrudkami tymianu je už pred začiatkom pripravený na svietniku
 - celebrant príde k paškálu, po prežehnaní a úvodnom pozdrave zapáli paškál
 - zvolanie: *Svetlo Krista, ktorý slávne vstal z mŕtvych, nech zaženie tmu z našich srdc a myslí môže použiť ako svoju osobnú modlitbu*
 - nasleduje veľkonočný chválospev a po ňom bohoslužba slova
 - po čítaní z listu apoštola Pavla celebrant zaspieva slávnostné Aleluja
 - čo sa týka „krstnej liturgie“, iba sa obnovia krstné sľuby
 - procesia po Veľkonočnej vigílii sa nekoná.
- Požehnanie veľkonočných jedál (aj vzhľadom na hygienické opatrenia) sa nekoná tradičným spôsobom za účasti kňaza. Vykoná ho otec alebo matka pri rodinnej modlitbe pred spoločným stolovaním. Modlitbu požehnania zverejnite na web stránke, v bulletine prípadne nech je umiestnená v kostole, aby bola k dispozícii veriacim.
- Vysielanie naživo z katedrály na www.telke.sk: Zelený štvrtok 10.00 a 18.00; Veľký piatok 15.00, Biela sobota 19.00 a Veľkonočná nedeľa 10.30
- O sláveníach Veľkého týždňa s o. arcibiskupom z katedrály informujte veriacich (farský bulletin, web stránka, počas vášho on-line vysielania) a odporúčajte im, aby uprednostnili sledovanie práve týchto obradov. Je to príležitosť lepšie si uvedomiť aj patričnosť do arcidiecézy a jednotu so svojim biskupom.

Všeobecné pokyny

- Farské kostoly sú otvorené iba pre súkromnú modlitbu bez toho, aby sa organizovali akékoľvek spoločné náboženské úkony, a za predpokladu, že sa naraz nezhrmáždí viac osôb a zaručí sa splnenie požiadavky na fyzickú vzdialenosť medzi osobami.
- Hoci sú veriaci dišpenzovaní od fyzickej účasti na nedeľnej sv. omši, povzbudzujte ich, aby sa pripojili prostredníctvom médií k vysielanej sv. omši a nezabúdali na prax duchovného svätého prijímania.
- Kňazi, ktorí slúžia sv. omše vysielané naživo, nech ešte s väčšou starostlivosťou sa pripravujú na homílie, aby boli na patričnej úrovni obsahovo a prednesom, boli plne v súlade s náukou Cirkvi a neprezentovali sa v nich osobné názory a rozporuplné postoje.

Sviatostná služba

- Vysluhovanie sviatosti zmierenia je obmedzené na nevyhnutné prípady pri dodržaní noriem ochrany pred nákazou. K sviatosti zmierenia nech sa využije priestor mimo uzatvorenej spovednice či spovednej miestnosti s maximálnou pozornosťou venovanou zachovaniu spovedného tajomstva.
- Veriaci majú byť informovaní o dokonalej ľútosti, ktorá „pochádza z lásky k Bohu milovaného nadovšetko. Takáto ľútosť odpúšťa nielen všedné hriechy, ale dosiahne aj

odpustenie smrteľných hriechov, ak zahrňa pevné predsavzatie pristúpiť k sviatostnej spovedi, len čo to bude možné“ (porov. *Katechizmus*, 1452).

- Návšteva chorého v domácnosti
 - pred návštevou je potrebné telefonicky sa informovať, či nejde o chorého v karanténe alebo či je niekto v domácnosti v karanténe;
 - dodržať ochranné opatrenia, rúško, prípadne rukavice;
 - pomazanie sa môže udeliť pomocou vatovej tyčinky alebo vatového tampónu, čím sa zabráni priamemu kontaktu, po návrate na faru použitú vatú treba spáliť;
 - nezabudnúť na dostatočné umytie vlastných rúk pred a po návšteve chorého;
 - poznamenať si kontakt komu bola poskytnutá služba, kvôli prípadnej karanténe.
- Hneď po uvoľnení zákazu vychádzania z okresu do okresu, dekaní vyzdvihnú posvätné oleje na arcibiskupskom úrade a čím skôr umožnia ich prevzatie do farnosti. Dovtedy sa oleje používajú z minulého roka.

3. ZBIERKA NA SVÄTÚ ZEM

Na Veľký piatok a Bielu sobotu sme zvykli finančnou pomocou prejaviť svoju spoluzodpovednosť za najposvätejšie miesta vo Svätej zemi. Informujte svojich veriacich o tejto tradičnej zbierke a možnosti prispieť do zbierky cez farnosť alebo priamo na účet SK54 0200 0000 0000 0024 3512, variabilný symbol 910 02.

4. APOŠTOLSKÉ POŽEHNANIE PRE KŇAZOV DOBROVOLNÍKOV

Svätý Otec František adresoval otcovi arcibiskupovi Bernardovi Boberovi list v taliančine týkajúci sa dobrovoľnej služby niektorých našich kňazov v nemocniciach. Preklad listu:

Drahému bratovi Mons. Bernardovi Boberovi, košickému arcibiskupovi.

S radosťou som prijal Váš milý list, ktorým ste ma informovali o skúsenosti 77 mladých kňazov Vašej diecézy, slúžiacich dobrovoľne v nemocniciach na východe Slovenska, aby podporili chorých a zdravotníkov v tomto čase pandémie.

Ocenil som toto kňazské svedectvo, poznačené radosťou zdieľania a bratskej pomoci trpiacim a ľuďom v ťažkostiach. Práve preto, túžim poďakovať týmto skvelým kňazom za ich konkrétne gesto milosrdenstva a pozornej starostlivosti.

V perspektíve Cirkvi, ktorá stále vychádza k druhým, aby zaistila srdečnú blízkosť duchovným a hmotným požiadavkám všetkých ľudí, zvlášť tých najnúdznejších, je nanajvýš dôležité svedectvo kňazov, ktorí sa darujú druhým s evanjeliovou láskou a duchom obety.

Ďakujem im a povzbudzujem ich pokračovať s dôverou a spokojnosťou v ich poslaní. Ešte raz úprimne oceňujem ich horlivosť, ktorá oduševňuje ich službu Božiemu svätému ľudu. Prosím ich o modlitbu za mňa a srdečne každému z nich posielam Apoštolské požehnanie.

Vkladám sa aj do Vašich modlitieb a bratsky Vás pozdravujem. František

5. ZÁRUKA ZA OBVINENÉHO

Ak niekto z laikov požiada kňaza, aby poskytol verejnú záruku alebo vydal dobrozdanie za obžalovaného, je potrebné celú záležitosť vopred konzultovať s ordinárom. Tým sa usilujeme o hlbšie hľadanie pravdivých informácií a oslovený kňaz v tom nezostáva sám.

6. LORETÁNSKE LITÁNIE

Nezabudnime, že z rozhodnutia Svätého Otca Františka sa do Loretánskych litánií pridávajú tri nové invokácie k Panne Márii.

I. po oslovení *Matka Cirkvi* sa pridáva *Matka milosrdenstva (Mater misericordiae)*,

II. po oslovení *Matka Božej milosti* sa pridáva *Matka nádeje (Mater spei)*

III. po oslovení *Útočisko hriešnikov* sa pridáva *Útecha migrantov (Solacium migrantium)*.

7. MINIŠTRANTI

Konferencia biskupov Slovenska na svojom online plenárnom zasadnutí 15. a 16. februára 2021 ponechala v platnosti svoje predchádzajúce stanovisko z 26.09.1994, že na Slovensku „nie je vhodné zavádzať miništrovanie dievčat“. To znamená poslúhovať kňazovi pri svätej omši môžu iba chlapci a muži. Nevzťahuje sa to na tých, ktorí pri svätej omši čítajú lekcie, prosby alebo žalm.

8. POHREBY

Od 1. januára 2020 došlo k zmene v zákone o pohrebníctve. Skrátila sa doba plynutia uloženia zosnulého od okamihu smrti zo 48 na 24 hodín. Zákon č. 398/2019 Z.z. § 3.3: „Ľudské pozostatky, ktoré nie sú uložené v chladiacom zariadení, sa musia pochovať do 96 hodín od úmrtia, nie však pred uplynutím 24 hodín od úmrtia. Ak sa vykonala pitva, mŕtveho možno ihneď pochovať; to neplatí, ak bola pitva nariadená v trestnom konaní. Ľudské pozostatky možno pochovať za podmienok uvedených v osobitnom predpise.“

9. KURZ NEMČINY

Ackermann-Gemeinde s podporou arcidiecézy Bamberg ponúka jazykový kurz nemčiny pre kňazov, rehoľné osoby a bohoslovcov 28.06. - 21.07.2021. Prvá časť v pútnickom dome vo Vierzeheiligen, druhá časť v Bambergu v kresťanských rodinách alebo v St. Otto-Haus. Výučba v dvoch skupinách podľa úrovne znalosti jazyka. Príspevok 130 €. Záväzná prihláška do 18.04.2021: *Sdružení Ackermann-Gemeinde*, Vyšehradská 49, 128 00 Praha 2; sdruzeni@ackermann-gemeinde.cz. Do prihlášky uveďte presnú adresu, telefón, mail, rok narodenia a stupeň znalosti jazyka (podľa klasifikácie EU A1-C2).

10. POĎAKOVANIE

I. Dobročinné diela Svätého Otca

Štátny sekretariát nám zaslal list, v ktorom ďakuje veriacim našej arcidiecézy za zbierku *Dobročinné diela Svätého Otca* vo výške 26.743,00 €.

II. Boží hrob

Kongregácia pre východné cirkvi nám v mene Svätého Otca Františka listom zo dňa 29.01.2021 vyslovuje vďačnosť za zbierku v našej arcidiecéze pre Svätú Zem, ktorú sme odoslali vo výške 49.989,70 €.

11. KŇAZSKÝ SEMINÁR

Kto cíti povolanie ku kňazstvu, môže sa prihlásiť do Kňazského seminára v Košiciach a na Teologickú fakultu Katolíckej univerzity. Prihlášky sa podávajú do 31.03.2021

elektronicky na stránke Teologickej fakulty (stupeň štúdia: I./I.II.; názov programu: katolícka teológia) a tiež poslať poštou vyplnené tlačivo (ŠEVT) spolu s prílohami.

12. TEOLOGICKÁ FAKULTA

I. Študijné programy

Teologická fakulta v Košiciach v akademickom roku 2021/22 poskytne vzdelávanie:

1. v bakalárskych programoch: v odbore Sociálna práca - štúdium rodiny a sociálnej práce; v odbore Učiteľstvo - učiteľstvo náboženskej výchovy

2. v magisterských programoch: v odbore Teológia - katolícka teológia; v odbore Učiteľstvo - učiteľstvo náboženskej výchovy

3. v doktorandských programoch: v odbore Teológia - katolícka teológia; v odbore Sociálna práca - charitatívna a misijná práca.

Termín podania prihlášky na bakalárske a magisterské štúdium: do 30.04.2021.

Termín podania prihlášky na doktorandské štúdium: do 10. 06.2021.

Ďalšie informácie na stránke www.tf.ku.sk, v časti Uchádzači o štúdium.

II. Master v teológii manželstva a rodiny

Inštitút náboženských vied pri Teologickej fakulte, Košická arcidiecéza a Akadémia Karola Wojtyly otvárajú prihlasovanie na akademický rok 2021/22 v programe Master v teológii manželstva a rodiny. Program je určený pre osobnú a profesionálnu formáciu jednotlivcov, manželských párov, odborníkov, kňazov, zasvätených a budúcich koordinátorov pastorácie rodín vo farnostiach v oblasti zameranej na manželstvo a rodinu z pohľadu teológie a spoločenských vied. Lektormi programu sú kňazi, manželia - odborníci zo Slovenska a zahraničia. Štúdium trvá dva roky. Prihlásiť sa je možné do 30.04.2021. Viac info na www.tf.ku.sk, v časti Štúdium a vzdelávanie/Kontinuálne vzdelávanie.

13. ZA ŽIVOT

V roku **2021** budú v našej arcidiecéze v mesiaci **jún** slúžené sväté omše na úmysel: „*Za ochranu života od počatia po prirodzenú smrť a za zachovanie Božieho plánu s manželstvom a rodinou v našej krajine.*“ podľa uvedeného prehľadu. Odporúčame aj iným kňazom, aby sa pridali k tejto duchovnej aktivite.

1. Dušan Škurla	16. Humenné – Všetci svätí
2. Ruskov	17. Snina – Povýšenie Svätého Kríža
3. Košice - Šaca	18. Veľké Kapušany
4. Seňa	19. Michalovce – Narodenie P. Márie
5. Moldava nad Bodvou	20. Sobrance
6. Košice – sv. Gorazd a spol.	21. Trebišov
7. Bardejov – sv. Egíd	22. Dušan Škurla
8. Sabinov	23. Vladimír Šosták
9. Prešov – sv. Mikuláš	24. Ján Urban
10. Pušovce	25. Mons. Zoltán Pásztor
11. Veľký Šariš	26. Mons. Marek Forgáč
12. Kostoľany nad Hornádom	27. Mons. Bernard Bober
13. Vranov n/T – sv. František	28. Košice – sv. Alžbeta
14. Brezovica nad Torysou	29. Mons. Bernard Bober
15. Stropkov	30. Dušan Škurla

14. ÚMRTIE

Dp. Jozef KRIŽALKOVIČ

Narodil sa 29.03.1953 v Toryse. Na kňaza bol vysvätený 14.06.1980 v Banskej Bystrici. Pôsobil: 1980 Prešov, 1983 Bardejov, 1987 Krížovany, 1998 Lekárovce.

Zomrel 13.02.2021 v Michalovciach. Pohrebné obrady so sv. omšou 18. februára 2021 vykonal v Lekárovciach Mons. Marek Forgáč, pomocný biskup.

Dp. František STAHOVEC

Narodil sa 12.09.1949 vo Vítaze. Na kňaza bol vysvätený 8.06.1974 v Bratislave. Pôsobil: 1974 Zborov, 1977 Prešov, 1978 Sečovská Polianka, 1986 Nižný Hrušov, 1997 Svinia, 2004 Senné, 2009 Vítaz.

Zomrel 9.03.2021 v Prešove. Pohrebné obrady so sv. omšou 13. marca 2021 vykonal vo Vítaze Mons. Bernard Bober, arcibiskup-metropolita.

✠ Mons. Bernard BOBER
arcibiskup-metropolita

✠ Mons. Marek FORGÁČ
biskup-generálny vikár

Mons. Juraj KAMAS
kancelár